

Sheria Kiganjani

HATIMA YA MTOTO ALIYEZALIWA NJE YA NDOA KATIKA KURITHI MALI ZA BABA YAKE

Imeandalika na Sheria Kiganjani.

Watoto wote wana haki sawa, ikiwemo haki mojawapo ni haki ya kurithi mali za baba yao. Kuna sheria mbambali zinazolinda haki ya mtoto kama vile Sheria ya Mtoto ya mwaka 2019 ambayo inataka wazazi wampe haki zote mtoto anazostahiki na pia sheria hiyo inakataza ubaguzi wa aina ye yeyote ile kama vile ubaguzi wa warangi, jinsia na dini. Pia Katiba ya Jamhuri wa Muungano wa Tanzania inasema kwamba; watu wote ni sawa.

Kabla ya 2011 watoto waliozaliwa nje ya ndoa hawakuwa na haki ya kurithi mali za baba yao, hii iliyonekana katika kesi ya mirathi ya Violet Ishengoma Kahangwa na Jovin Mutabuzi dhidi ya Eudokia Kahangwa ambapo mahakama ilitoa maamuzi kwa kuangalia Sheria ya kimila ya mwaka 1963 ya kwamba watoto hao walikua hawana haki ya kurithi mali za baba, bali tu za mama yao. Pia katika kesi ya Amina Taratibu Mbonde dhidi ya Selemani Ahmed Mtalika, ambayo iliamuliwa kwa kufuata Sheria ya kiislamu ambayo haimruhusu mtoto wa nje ya ndoa kurithi mali za baba yake. Kesi zote hizi huthibitisha jinsi gani sheria ya kimila na kiislamu hazimpi haki mtoto aliyezaliwa nje ya ndoa katika kurithi mali za baba yake.

Kutokana na ubaguzi uliopo kwenye Sheria ya kimila na Sheria ya kiislamu kesi mbalimbali zilianza kuamuliwa kwa kuangalia maslahi ya mtoto na mafundisho pia ya dini ya kiislamu ambayo Mtume Mohammad aliyafundisha kutokuwepo na ubaguzi kwa masikini na yatima. Nanukuu "...na wakati wa mgawanyo wa mirathi wakihudhuria jamaa zenu, na mayatima basi wapeni kitu katika mali hiyo ya urithi na semeni nao maneno mazuri". Sheria ya kiislamu hutoa mgawanyo wa mali kupitia kitabu kitukufu cha Qur-an, ambapo 1/3 ya mali hugaiwa kwa watu amba si warithi, kwa maana hiyo mtoto wa nje ya ndoa atawekwa kwenye fungu hilo. Katika kesi ya Wilbard Mathew Senya dhidi ya Mkwega George Mathew na mwengine, kesi ya mwaka 2019: Mahakama ilisema, "Uharamu hauna nafasi katika dunia ya sasa ambapo binadamu wote wana haki sawa na ni wathamani". Maamuzi yaliyotolewa kwenye kesi hii yamebatilisha maamuzi ya kesi za miaka ya nyuma ambazo hazikumruhusu mtoto wa nje ya ndoa kurithi na kesi hii imeendelea kutumika kama marejeo kwenye kesi za mirathi.

Jambo muhimu la kuzingatia katika makala hii ni kwamba, watoto wote wana haki sawa hivyo basi kila mtoto anapaswa kupata stahiki zake kama watoto wengine hata kama hamna wosia wowote. Ni rai yangu kwa wazazi kuandika wosia ili kuweka mambo bayana na kuepusha migogoro katika familia, vilevile kwa Taasisi za dini ya kiislamu kutoa elimu kwa waumini wa kiislamu kutokua na ubaguzi kwenye ugawaji wa mali, kitu ambacho ni kinyume na mafundisho ya Mtume Mohammad.

Imeandaliwa na Sheria Kiganjani.